

شنبه ۲ آبان ۱۴۰۵ | ۱۲ جمادی‌اول ۱۴۴۸

گزارش یک زهرا چبدری

«تحصیل دانش» محرومیتی است که دولت آذربایجان برای دختران محجبه این سرزمین در نظر گرفته تا از این طریق نسل آینده مسلمانان مؤمن و معتقد این کشور بی سواد بار بیابند تا در آینده‌ای نه چندان دور قشر مسلمان و معتقد با بدنه جامعه ششکافی عمیق پیدا کنند و به عنوان قشری که از سواد آکادمیک و فرهنگ دور نگه داشته شده، توانایی و قابلیت‌های حضور اجتماعی و نقش آفرینی‌شان کاهش یابد. حالا اما در گام نخست جامعه آذربایجان با نگاهی دفاعی به این اقدام دولت واکنش نشان داده و یا راه‌اندازی پوشش حمایت از دانش‌آموزان محجبه، بسیاری از زنان و دختران آذربایجانی که به حجاب معتقد نیستند هم حالا روسری سسر می‌کنند تا این سیاست به شکست منتهی شود. با وجود این، با عنایت به سنگ‌اندازی دولت آذربایجان در مسیر تحصیل دختران محجبه، وظیفه هر کشور مسلمان‌ی برود. حالا حسین سیمایی صراف، وزیر علوم، تحصیل منع شده‌اند، اعلام می‌کنم که می‌توانند برای از دختران آذربایجانی که به واسطه حجابشان از ورود به مدارس و دانشگاه‌ها منع می‌شوند دعوت کرده تا برای تحصیل به ایران بیایند.

■ ■ ■

سیمایی صراف در این ویدئو می‌گوید: «من به‌عنوان وزیر علوم جمهوری اسلامی ایران به دختران محجبه جمهوری آذربایجان که به دلیل داشتن حجاب از تحصیل منع شده‌اند، اعلام می‌کنم که می‌توانند برای ادامه تحصیل به ایران بیایند.» وزیر علوم، تحقیقات و فناوری با تأکید بر آمادگی ایران برای پذیرش این دانشجویان می‌افزاید: «جمهوری اسلامی ایران آماده میزبانی از این دانشجویان است و ما میزبانان خوبی برای آنان خواهیم بود.»

■ **دولت سسکولار در جامعه‌ای با ۹۶ درصد مسلمان**

چالش‌های دولت سسکولار در جامعه‌ای دین‌مدار را می‌توان به عینه در کشور آذربایجان مشاهده کرد. بر اساس گزارش آزادی بین‌المللی مذاهب وزارت خارجه آمریکا در سال ۲۰۲۳ و گزارش سالانه ۲۰۲۴ کمیسیون ایالات‌متحده درباره آزادی مذهبی بین‌المللی، حدود ۹۶ درصد جمعیت جمهوری آذربایجان مسلمانند. برآوردهای رسمی نقل‌شد در این گزارش‌ها، ترکیب مسلمانان را حدود ۶۵درصد

شیعه و ۳۵درصد اهل سنت معرفی می‌کنند. هر چند این‌آمار به معنای یکسان بودن میزان دینداری همه شهروندان نیست، اما اهمیت اجتماعی حجاب را در کشوری با چنین ترکیب جمعیتی نشان می‌دهد. برای بسیاری از زنان و دختران مسلمان، حجاب بخشی از باور و التزام دینی است، نه صرفاً انتخابی در حوزه مد و پوشش.

■ **حق آزادی دین در قانون**

بر اساس ماده ۴۸ قانون اساسی جمهوری آذربایجان، هر فرد از آزادی وجدان برخوردار است و حق دارد دین خود را انتخاب کند، از باورهای دینی پیروی کند یا هیچ دینی نداشته باشد و باورهای خود را بیان کند. در سطح بین‌المللی نیز ماده ۱۸ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی آزادی اندیشه، وجدان و دین را تضمین می‌کند. کمیته حقوق بشر سازمان ملل در تفسیر عمومی شماره ۲۲ توضیح داده‌است که آزادی ابراز دین می‌تواند از طریق پوشش و نمادهای دینی

نیز نمود پیدا کند. محدودیت دولتی بر این آزادی باید شرایط مقرر در میثاق را رعایت کند و نمی‌تواند صرفاً با استناد کلی به یک اصل سیاسی توجیه شود. همچنین ماده ۲ پروتکل نخست کنوانسیون اروپایی حقوق بشر به حق آموزش می‌پردازد و بر احترام به حقوق والدین در زمینه باورهای دینی و فلسفی تأکید دارد. شورای اروپا در توضیحات رسمی خود درباره این ماده، حق آموزش را از حقوق بنیادین مورد حمایت کنوانسیون معرفی می‌کند.

بر اساس ماده ۱۲۶ اعلامیه جهانی حقوق بشر، مواد ۲ و ۱۳ میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، مواد ۲ و ۲۸ کنوانسیون حقوق کودک و ماده ۱ کنوانسیون یونسکو علیه تبعیض در آموزش، حق برخورداری همگان از آموزش، اصل برابری فرصت‌های تحصیلی و ممنوعیت هر گونه تبعیض آموزشی، از جمله تبعیض مبتنی بر دین و اعتقادات مذهبی، مورد تأکید قرار گرفته‌است، بر این اساس،

نیز نمود پیدا کند. محدودیت دولتی بر این آزادی باید شرایط مقرر در میثاق را رعایت کند و نمی‌تواند صرفاً با استناد کلی به یک اصل سیاسی توجیه شود. همچنین ماده ۲ پروتکل نخست کنوانسیون اروپایی حقوق بشر به حق آموزش می‌پردازد و بر احترام به حقوق والدین در زمینه باورهای دینی و فلسفی تأکید دارد. شورای اروپا در توضیحات رسمی خود درباره این ماده، حق آموزش را از حقوق بنیادین مورد حمایت کنوانسیون معرفی می‌کند.

بر اساس ماده ۱۲۶ اعلامیه جهانی حقوق بشر، مواد ۲ و ۱۳ میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، مواد ۲ و ۲۸ کنوانسیون حقوق کودک و ماده ۱ کنوانسیون یونسکو علیه تبعیض در آموزش، حق برخورداری همگان از آموزش، اصل برابری فرصت‌های تحصیلی و ممنوعیت هر گونه تبعیض آموزشی، از جمله تبعیض مبتنی بر دین و اعتقادات مذهبی، مورد تأکید قرار گرفته‌است، بر این اساس،

کاشت ۶۰ هزار اصله درخت در بوستان چیتگر

بر ثانیه موجود تا ۲۵۰ لیتر بر ثانیه نیاز پارک را با تانکر جبران می‌کنیم. علاوه بر این، در تلاش هستیم که سطلب تصفیه‌شده برخی از شهرک‌های دیگر منطقه را نیز به پارک جنگلی چیتگر منتقل کنیم.

شهردار منطقه ۲۲ در ادامه درباره جایگزین کردن درختان آلوده

آفت‌زده را از پارک خارج کردیم که تا کنون چند هزار اصله از این درختان از پارک خارج شده‌اند و تا پایان آبان‌ماه هم سایر درختان آلوده از پارک خارج خواهند شد. موضوع بعدی که شهرداری در حال انجام آن است، بحث آبیاری در ختان است که در این بخش، در همین سه سال گذشته حدود ۴۰ کیلومتر لوله‌کشی داخل پارک جنگلی چیتگر داشته‌ایم و علاوه بر این، چندین حلقه چاه قدیمی چیتگر را احیا کردیم و دو حلقه چاه دیگر نیز در حال احیاست.

وی اضافه کرد: از چند ماه اخیر با ریزنی با شرکت تأمین و تصفیه، حقبه پارک از صفر به ۵۰ لیتر بر ثانیه رسیده است. بیش از ۵۰۰لیتر بر ثانیه نیز از ظرفیت چاه‌های احیاشده استفاده می‌کنیم. همچنین حدود ۵۰ لیتر بر ثانیه از ظرفیت سساب تصفیه‌شده یکی

از شهرک‌های منطقه استفاده می‌کنیم. خسروی با بیان این مطلب که حداقل نیاز آبی پارک جنگلی چیتگر در فاز شرقی و غربی ۲۵۰ لیتر بر ثانیه است، تصریح کرد: واقعیت این است که این میزان در سنوات قبل به ۲۰۰ تا ۳۰۰ لیتر بر ثانیه رسیده بود و الان یخش اعظم کسری بین ۱۷۰ تا ۱۸۰ لیتر

در مراسمی با حضور حجت‌الاسلام مروی و غلامعلی حداد عادل انجام شد

تجلیل از ۶۰ ستاره علمی ایران در آستان قدس رضوی

توکل به خداوند دانست و بر شکرگزاری این نعمت بزرگ تأکید کرد. دکتر حداد عادل نیز با مرور تاریخچه تشکیل المپیادها از سال ۱۳۶۵، هشدار داد که علم بدون اخلاق و ایمان می‌تواند خطر‌ساز باشد و از نخیشان خواست دانش خود را در خدمت

روزنامه جوان | شماره ۷۷۲۸ | ۳۱

جامعه

سرویس اجتماعی ۶۰۰۸۵۳۳

دعوت از دختران مسلمان آذربایجان برای تحصیل در ایران

وزیر علوم در پیامی در شبکه‌های اجتماعی به‌طور رسمی از دختران آذربایجانی

که به واسطه حجابشان از ورود به مدارس و دانشگاه‌ها منع می‌شوند دعوت کرده برای تحصیل به ایران بیایند

و روی کار آمدن حزب عدالت و توسعه، روند لغو این محدودیت‌ها آغاز شد. در سال ۲۰۱۰ میلادی، با اصلاح قانون اساسی و برگزاری همه‌پرسی، محدودیت‌های حجاب در نهادهای دولتی از میان رفت و در سال ۲۰۱۳ نیز نخست‌وزیر وقت، لغو کامل این ممنوعیت را اعلام کرد. این مسیر تحولی با وقایع نمادین، نظیر حضور اولین زن پلیس محجبه در مراسم رسمی نظامیان در سال ۲۰۱۶، به نقطه بازگشت آزادی پوشش در عرصه‌های عمومی و رسمی ترکیه رسید. در ایران هم پروژه کشف حجاب اجباری در دوران رضاخانی اگرچه توانست پایه‌گذار برخی تغییرات در کشور شود و کار مدرن‌سازی ایران و حرکت در راستای پروژه جهانی‌سازی غرب را برای محمدرضا، پسر رضاشاه آسان‌تر کند، اما همین ماجرا هسته‌های اولیه نارضایتی مردم از هجمه به باورهایشان را گذاشت و نهایتاً موجب این نارضایتی‌ها در سال ۱۳۵۷ منجر به قیام مردم و فروپاشی حکومت پهلوی شد.

نتایج پژوهش‌های تازه نشان می‌دهد حتی در کشوری همچون فرانسه هم که سال‌هاست مبارزه با حجاب و محدودیت زنان محجبه را در دستور کار دارد، نه فقط آمار زنان و دختران محجبه فرانسوی کاهش نیافته، بلکه گرایش به حجاب در این کشور به‌خصوص در

میان نسل جوان رو به افزایش است. به گزارش الجزیره و به نقل از لاکروا، بر اساس نظرسنجی مؤسسه ایفوپ، ۴۵ درصد از زنان مسلمان ۱۸ تا ۲۴ ساله در سال ۲۰۲۵ اعلام کرده‌اند که حجاب دارند، در حالی که این رقم در سال ۲۰۰۳، ۱۶ درصد بوده است. در این نظرسنجی، ۳۸ درصد از زنان جوان شرکت‌کننده گفته‌اند که حجاب به آنها کمک می‌کند مسلمان بودن خود را نشان دهند و تعلق دینی‌شان را بیان کنند، در حالی که این میزان در سال ۲۰۱۶، ۲۳ درصد بوده‌است.

بر اساس داده‌های مطرح‌شده در گزارش، ۴۴ درصد از زنان شرکت‌کننده گفته‌اند که برای جلوگیری از جلب توجه مردان حجاب می‌پوشند؛ ۴۲ درصد هدف خود را تسکین امنیت عنوان کرده‌اند و ۱۵ درصد نیز گفته‌اند که نمی‌خواهند دیگران آنها را افرادی غیر محجبه یا فاقد پوشش مناسب تلقی کنند.

سیاست باکو هم برای حجاب‌زدایی و حاکمیت مطلق سکولاریسم بر جامعه مسلمان آذربایجان، محکوم به شکست خواهد بود، اما تاریخ این ماجرا را در ذهن خود نگه می‌دارد و آیندگان درباره این اقدام دولت وقت آذربایجان قضاوت خواهند کرد.

محمد رضا هدایلو

نزول خورای نوین

در زندگی‌های قسطی

خیابان‌ها، کوچه‌ها و بیلوردهای بزرگ اتوبان‌ها مدتی است بازتاب‌دهنده یک اتفاق تلخ در اقتصاد جامعه است؛ پدیده‌ای به نام زندگی قسطی که حالا به یک سبک رایج و اجباری تبدیل شده‌است. این روزها هر کالا یا خدماتی از خودرو و لوازم خانگی گرفته تا هزینه‌های درمان، ایمپلنت دندان و حتی سفر و گردشگری، دیگر با پول نقد معنا و مفهومی ندارد. شرکت‌های واردکننده، خودروسازان و نمایندگان‌های فروش از همان گام نخست به صراحت اعلام می‌کنند که فروش نقدی جایی در برنامه‌های تجاری‌شان ندارد و مشتری ناچار است با پرداخت بخشی از مبلغ به‌عنوان پیش‌پرداخت، مابقی را در قالب اقساط بلندمدت تسویه کند؛ اقساطی که سودهای گزاف، نامتعارف و وحشتناکی را روی دست خریدار می‌گذارد و او را در چرخه‌ای فرساینده گرفتار می‌کند.

برای آشنایی بیشتر با این زنجیره پرهزینه و نفس‌گیر، باید چند دهه قبل‌تر بازگردیم؛ جایی که سیستم بانکی کشور با تحصیل سودهای سنگین و ترکیبی به نام تسهیلات، بسیاری از تولیدکنندگان، صنعتگران و فعالان واقعی اقتصادی را به ورطه ورشکستگی کشاند. تورم ساختاری جامعه از یک‌سو و تعهدات سنگین و غیرقابل پرداخت بانکی از سوی دیگر، کارخانه‌ها و کارگاه‌های زیادی را زمین‌گیر کرد تا جایی که صنعتگران برای جبران عقب‌افتادگی‌های مالی خود، ناچار شدند هستی، کارگاه و اموال خود را به بانک‌ها ببازند. فراموش نباید کرد که بانک‌ها و مؤسسات مالی، منبع لایزال ثروت دولت نیستند و هر چه در چنته دارند سرمایه همین مردم است که به‌جای تزریق به بخش‌های مولد اقتصاد، چرخه‌های سوداگری و دلالتی را روغن می‌زند و نابرابری‌ها را عمیق‌تر می‌کند.

گسترش روزافزون این روش‌ها به حوزه‌هایی دیگر صنعت و تجارت کلان نیز کشیده شده‌است. امروز اگر فردی برای انجام یک عمل ساده دندان پزشکی، ایمپلنت یا درمان‌های ضروری نیازمند تأمین مالی باشد، یا اگر بخواهد با خرید قسطی لوازم خانگی، یک رفاه حداقلی را برای خانواده‌اش فراهم کند، با دیواری بلند از شرایط سخت و سودهای سرسام‌آور روبرو می‌شود. حتی صنعت گردشگری و سفر نیز که روزگاری راهی برای ایجاد نشاط اجتماعی بود، امروز در بند اقساط و کارت‌های اعتباری پر هزینه گرفتار شده‌است. این موضوع نشان می‌دهد که بحران تأمین مالی به تمام ابعاد زندگی نفوذ کرده و شهروندان را در دنیای هزینه‌های سرسام‌آور کاملاً بی‌دفاع رها ساخته‌است.

وقتی پدیده‌های امروزی بازار و سودهای کلان این شرکت‌ها و مؤسسات را زیر درمبین دقیق قفیی، اخلاقی و اقتصادی می‌پریم، پرسش‌های زیادی به وجود می‌آید که ذهن هر ناظر منصفی را درگیر می‌کند.

آیا شرایط سخت قسب‌بندینی کنونی و سودهای نجومی که بنگاه‌ها، شرکت‌های تجاری و بانک‌ها تحت عناوین مختلف حقوقی دریافت

می‌کنند، واژه سنگین نزول و ربا را تداعی نمی‌کند؟

در اقتصاد اسلامی و اصول مبادلات شرعی، تفاوت زیادی میان تجارت واقعی و ربا تعریف شده‌است، اما وقتی خریدار خودرو، مسکن یا خدمات درمانی، راهی جز تن دادن به این قرار دادهای نابرابر ندارد و باید در ازای دریافت یک کالا یا خدمت نسبی، قعی بسیار بیشتر از ارزش واقعی‌روز آن بپردازد، مرز میان مبادله شرعی و نزول خورای به شدت مخوش می‌شود. در یک تحلیل ساده اما نگران‌کننده، ریشه تمام این وضعیت آشفته در یک نابرابری آشکار ساختاری و توزیع ناعادلانه ثروت در بدنه جامعه نهفته‌است. در انتهای زنجیره هر خرید قسطی، انسانی درماده ایستاده که برای رفع یک نیاز کاملاً ضروری، از تأمین مایحتاج و خودروی کار و معیشت تا هزینه‌های مسکن درمان و سلامت خود، چاره‌ای ندارد جز اینکه به سرمایه‌گذار و صاحب پول پناه بیاورد. او مجبور است در ازای دریافت مبلغی محدود، در آینده‌ای نزدیک پول بسیار بیشتری به سرمایه‌دار پس بدهد. این رابطه اقتدار گریانه سرمایه‌بر تن‌نیزمند، دقیقاً همان نقطه‌ای است که اقتصاد سنتی و اخلاقی آن را با می‌نماد و امروز در بسته‌بندی‌های شیک شرکتی، قرار دادهای تجاری و وام‌های جدید بر سر راه این بازتولید می‌شود، بدون آنکه نهادهای نظارت‌گر مانعی جدی بر سر راه این تاراج آشکار ایجاد کنند.

مدیر رسانه

۴۰۰ مدرسه در کشور

فقط یک دانش آموز دارند

سخت‌نگوی آموزش و پرورش از فعالیت ۴۰۰ مدرسه با تنها یک دانش آموز خبر داد.

علی‌فرهادی، سخت‌نگوی آموزش و پرورش، با بیان اینکه حدود ۴۰۰ مدرسه کشور تنها یک دانش‌آموز دارند، گفت: استمرار فعالیت این مدارس و حضور معلم برای همان یک دانش‌آموز، جلوه‌ای از تلاش نظام آموزشی برای فراهم کردن فرصت تحصیل در مناطق کم‌جمعیت و روستایی است. وی تأکید کرد: چنین نمونه‌هایی باید در کانون روایت‌های آموزش و پرورش قرار گیرند، زیرا نشان می‌دهند عدالت آموزشی تنها در آمار و برنامه‌ها خلاصه نمی‌شود، بلکه در دسترسی دانش‌آموزان به مدرسه و معلم، حتی در دورترین مناطق، معنا پیدا می‌کند. فرهادی با تأکید بر اینکه مدیریت ارتباطات آموزش بیش از گذشته بر پایه شبکه‌های شکل می‌گیرد، خواستار عبور از نگاه‌های متمرکز و سهمیه‌بندی خبر در روابط عمومی‌های استانی شد.

وی با اشاره به گستردگی شبکه اطلاع‌رسانی آموزش و پرورش، برخورداری این مجموعه از حدود ۷۳۰ منطقه و ۳۲ استان را ظرفیتی مهم برای اطلاع‌رسانی دانست و بر ضرورت بهره‌گیری هدفمند از این شبکه تأکید کرد.

فرهادی همچنین خواستار توجه جدی‌تر روابط عمومی‌ها به شبکه‌ها شد و گفت: کانال‌های موجود در این بستر، امکان دسترسی سریع به شمار زیادی از معلمان و مخاطبان آموزش و پرورش را فراهم می‌کنند. به گفته‌وی، برخی از این کانال‌ها صدها هزار عضو دارند و می‌توانند در انتقال سریع و مستقیم پیام‌ها نقش مؤثری ایفا کنند.

وی با اشاره به پیش‌بینی بیش از هزار میلیارد تومان اعتبار برای شبکه‌ها شاد در بودجه کشور، این موضوع را نشانه‌ای از اهمیت این بستر ارتباطی دانست. وی همچنین با تذکذی صدور پلاک برای دانش‌آموزان، ضمن تذکر به برخی افراد که مدارس را ناامان جلوه می‌دهند، در این باره گفت: ترویج چنین گفت‌وگوهای اقدامی مورد تأیید آموزش و پرورش نیست و جز باری با روان و آرامش دانش‌آموزان هیچ حاصلی ندارد. مدیران مدارس حق اعلام چنین موارد و موضوعاتی را که باعث نگرانی خانواده‌ها شود، ندارند. وی با اعلام اینکه مدارس حضوری و در امنیت کامل دایر هستند، افزود: چنانچه چهره‌ها به مسئله‌ای پیش بیاید، اطلاع‌رسانی‌های عمومی صورت می‌گیرد. در حال حاضر از نهادهای مربوطه و دستگاه‌های ذی‌ربط نیز هیچ مسئله‌ای مبنی بر اینکه مشکلی وجود دارد، اعلام نشده‌است.